

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O
PROVOĐENJU PROGRAMA
POTICANJA PODUZETNIŠTVA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2015. GODINU**

*Materijal pripremljen u
Upravnom odjelu za gospodarstvo
i regionalni razvoj
Osječko-baranjske županije*

Osijek, veljače 2016.

**IZVJEŠĆE O
PROVOĐENJU PROGRAMA
POTICANJA PODUZETNIŠTVA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2015. GODINU**

Sukladno Planu rada Skupštine Osječko-baranjske županije za 2016. godinu donesenog na 18. sjednici održanoj 17. prosinca 2015. godine ("Županijski glasnik" broj 15/15.), Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Osječko-baranjske županije (nastavno: Upravni odjel za gospodarstvo) podnosi Skupštini Osječko-baranjske županije (nastavno: Skupština) Izvješće o provođenju Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2015. godinu (nastavno: Izvješće).

Izvješće obuhvaća aktivnosti i mjere koje su Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetnički centri i inkubatori, jedinice lokalne samouprave te sve ostale institucije poduzetničke podrške poduzele tijekom 2015. godine u cilju poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Osječko-baranjske županije (nastavno: Županija).

Porast zaposlenosti, podizanje životnog standarda i novi zamah nacionalnog gospodarstva, mogući su jedino uz punu podršku poduzetništva. Svjetsko je iskustvo pokazalo da je malo i srednje poduzetništvo glavni pokretač gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničke inicijative koja čini osnovu gospodarstva.

Gotovo sve europske zemlje daju, kroz posebne poticajne mjere države i ostalih institucija, podršku razvoju malom gospodarstvu ili direktnim potporama iz proračuna ili indirektno kroz različite porezne ili druge olakšice. Sukladno tome, na nacionalnoj razini, na razini Županije i jedinica lokalne samouprave pokrenut je niz projekata kojima se podupire razvoj poduzetništva.

Na osnovi Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2015. godinu, nastojeći aktivno pridonijeti stvaranju pretpostavki i okruženja stimulatavnog za razvoj poduzetništva, Županija je tijekom 2015. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. KREDITIRANJE PODUZETNIKA;
2. INFORMIRANJE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI;
3. SAVJETOVANJE PODUZETNIKA;
4. POTICANJE POKRETANJA, RAZVOJA I UNAPRJEĐENJA POSLOVANJA;
5. POTICANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI;
6. RAZVOJ I PRIMJENA INOVACIJA I NOVIH PROIZVODA;
7. POTICANJE RAZVOJA PODUZETNIČKIH ZONA I INKUBATORA;
8. POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA;
9. NAJBOLJA PODUZETNIČKA IDEJA;
10. POTICANJE KLASTERA;
11. SURADNJA S INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE.

1. KREDITIRANJE PODUZETNIKA

Mogućnost ishođenja povoljnih financijskih sredstava jedan je od bitnih čimbenika za početak poslovanja poduzetnika, kao i za mogućnost njihovog daljnjeg rasta i razvoja. Županija je do sada sudjelovala u svim poduzetničkim kreditnim linijama koje su se realizirale u suradnji s resornim ministarstvom i poslovnim bankama. Iz godine u godinu pojačan je interes poduzetnika, koji putem poduzetničkih kredita žele riješiti prvenstveno pitanje poslovnog prostora i nabavke suvremenijih strojeva i opreme.

Županija izdvaja značajna financijska sredstva iz svog proračuna za subvenciju kamata za poduzetničke kredite. Namjera je Županije ovakvim kreditnim linijama dati snažan poticaj gospodarstvu, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućiti kreditiranje poduzetnika početnika. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje, samozapošljavanje, te očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i svekoliki gospodarski i socijalni napredak

PROJEKT 1.1.: SUBVENCIJA KAMATA ZA PODUZETNIČKE KREDITE

U 2015. godini Županija je nastavila sa subvencioniranjem kamate na poduzetničke kredite za projekte Poduzetnik 2 i Kreditiranje mladih i žena te za kreditne linije "Lokalni projekti razvoja - Poduzetnik" za 2004. godinu, "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu i "Kreditom do konkurentnosti".

Iz Proračuna Županije za 2015. godinu za subvencije kamata za projekte kreditiranja poduzetnika plaćeno je oko 1,5 milijuna kuna, a sukladno potpisanim ugovorima, sredstva za subvenciju planirana su tijekom svih godina otplate kredita.

Kamatu na poduzetničke kredite navedenih kreditnih linija osim Županije, subvencioniraju i Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo branitelja i jedinice lokalne samouprave (Grad Beli Manastir, Grad Osijek i Grad Valpovo) s područja Županije.

Temeljem Zaključka o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u Programu "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti" ("Županijski glasnik" broj 14/14.) u travnju 2015. godine Ministarstvo poduzetništva i obrta, Županija i 10 poslovnih banaka zaključili su ugovore o provedbi Programa "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti", nakon čega je Županija s poslovnim bankama zaključila Ugovor o načinu provedbe Programa "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti".

Sukladno ugovorima o provedbi Programa "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti" Županija je krajem travnja 2015. godine raspisala Javni natječaj za kreditiranje poduzetnika iz Programa "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti".

Prema navedenom Programu ukupan kreditni potencijal iznosi 27.000.000,00 kuna i to za kupnju, izgradnju, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata (stanovi isključeni), kupnju nove opreme ili novog dijela opreme i obrtna sredstva.

Ministarstvo poduzetništva i obrta subvencionira kamate na poduzetničke kredite s 2 postotna poena za namjenu kredita vezanu uz obavljanje proizvodne djelatnosti i 1 postotni poen za namjenu kredita vezanu uz obavljanje uslužne djelatnosti, a Županija s jednim postotnim poenom za namjenu kredita za obavljanje proizvodne i uslužne djelatnosti. U subvenciju kamate na poduzetničke kredite uključile su se i sljedeće jedinice lokalne samouprave: Grad Osijek, Grad Valpovo, Općina Erdut, Općina Kneževi Vinogradi i Općina Vladislavci.

U 2015. godini Povjerenstvo za provedbu postupka javnog natječaja za kreditiranje poduzetnika iz Programa "Kreditom do uspjeha 2014.", Mjera 1. "Kreditom do konkurentnosti" pozitivno je ocijenilo pet kreditnih zahtjeva u ukupnom iznosu 10.430.650,00 kuna, od čega je u banci odobren jedan kredit u iznosu 2.090.400,00 kuna, podnositelj jednog kreditnog zahtjeva je odustao od kredita u iznosu 375.000,00 kuna, dok su ostali kreditni zahtjevi u obradi u banci.

U cilju realizacije projekta "Kreditiranje obrtnih sredstava" Župan Osječko-baranjske županije donio je 14. listopada 2015. godine Pravilnik o subvencioniranju kamata na poduzetničke kredite iz projekta "Kreditiranje obrtnih sredstava" ("Županijski glasnik" broj 12/15.), kojim se uređuje postupak dodjele financijske potpore iz proračuna Županije u sklopu provedbe Zaključka o pokretanju projekta "Kreditiranje obrtnih sredstava" ("Županijski glasnik" broj 2/15.).

Navedenim Projektom predviđen je kreditni potencijal u iznosu od 20.000.000,00 kuna koji će plasirati poslovne banke iz svojih vlastitih sredstava, a Županija će subvencionirati kamatu na poduzetničke kredite za obrtna sredstva s dva postotna poena, na rok otplate kredita do četiri godine.

Kreditna sredstva mogu se koristiti za financiranje tekuće likvidnosti i trajna obrtna sredstva. Kredit se ne može koristiti za refinanciranje, odnosno zatvaranje obveza prema bankama. Korisnici sredstava subvencije kamata na poduzetničke kredite su mikro, mali i srednji subjekti malog gospodarstva i to: društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, obrti i zadruge sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području Županije.

Do kraja 2015. godine svoje očitovanje i ponude za uključivanje u provedbu navedenog Projekta dostavilo je 11 poslovnih banaka.

NOSITELJI: Županija
Ministarstvo poduzetništva i obrta
Ministarstvo branitelja
Jedinice lokalne samouprave
Poslovne banke

PROJEKT 1.2.: SURADNJA S BANKAMA, HRVATSKOM BANKOM ZA OBNOVU I RAZVITAK I RESORNIM MINISTARSTVOM

Hrvatska banka za obnovu i razvitak - HBOR u hrvatskome bankarskom sustavu ima ulogu razvojne i izvozne banke osnovane sa svrhom kreditiranja obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva. Poslovanjem Područnog ureda HBOR-a za Slavoniju i Baranju u Osijeku omogućeno je poduzetnicima s područja ove regije korištenje projekata kreditiranja: izvoza, turizma, poljoprivrede, gospodarstva, malog i srednjeg poduzetništva, zaštite okoliša i održivog razvitka, početnika, financijskog restrukturiranja i likvidnosti.

Interes za HBOR-ovim sredstvima i dalje je izražen, no, iznosi kredita manji su u odnosu na prošlu godinu. Tijekom 2015. godine bilo je 153 kreditna zahtjeva s područja Županije te su odobrena kreditna sredstva iz programa HBOR-a u ukupnom iznosu od 497.994.085,00 kuna, i to kako slijedi u tablici 1.

Tablica 1. Programi kreditiranja HBOR-a u Osječko-baranjskoj županiji u 2015. godini

Red. broj	Program kreditiranja	2015. godina	
		BROJ	ODOBRENO KN
1.	Restrukturiranje (Program kreditiranja financijskog restrukturiranja)	1	687.154
2.	Infrastruktura (Program kreditiranja komunalne infrastrukture)	3	2.761.665
3.	IPARD Mjera 101. i 103. (IPARD i EU fondovi) (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 101. i Mjeru 103. te ostalih kandidata za projekte u poljoprivredi i ribarstvu koji se sufinanciraju sredstvima iz EU fondova)	3	10.886.275
4.	Zaštita okoliša (Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije)	4	60.655.858
5.	Okvirni krediti za obrtna sredstva	12	9.772.000
6.	Okvirni krediti za investicijska ulaganja	2	1.006.090
7.	Kreditiranje proizvodnje (Program kreditiranja proizvodnje)	3	22.600.000
8.	Kreditiranje EU projekata javnog sektora (Program kreditiranja strukturnih i investicijskih projekata javnog sektora)	1	405.264
9.	Kreditiranje EU projekata privatnog sektora (Program kreditiranja strukturnih i investicijskih projekata privatnog sektora)	2	20.371.557
10.	Kreditiranje EU projekata ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice	2	103.843.216
11.	Mikrokreditiranje uz potporu EU (Program kreditiranja mikro-poduzetnika)	8	1.032.591
12.	Malo i srednje poduzetništvo (Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva)	3	3.650.000
13.	Nova proizvodnja (Program kreditiranja nove proizvodnje)	2	108.122.801
14.	Početnici (Program kreditiranja poduzetnika početnika)	2	1.808.733
15.	Kredit leasing društvima	76	17.062.885
16.	Poljoprivreda i ujednačeni razvoj (Program kreditiranja poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi)	4	8.593.964
17.	Priprema izvoza (Program kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova)	3	13.462.400
18.	Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje (Obrtna sredstva za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju)	9	23.320.000

19.	Turizam (Program kreditiranja turističkog sektora)	1	46.409.530
20.	Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja)	6	38.350.000
21.	Žene poduzetnice (Program kreditiranja ženskog poduzetništva)	6	3.192.100
	UKUPNO	153	497.994.085

NOSITELJI: Županija
Hrvatska banka za obnovu i razvitak

2. INFORMIRANJE I OBRAZOVNE AKTIVNOSTI

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve sudionike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kojem su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoju tvrtku, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti.

Skupština je 8. srpnja 2014. godine na 9. sjednici donijela Odluku o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 8/14.). Ovom Odlukom uređuju se uvjeti, način te postupak odobravanja potpora za poticanje razvoja poduzetništva na području Županije.

Na temelju navedene Odluke Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu objavilo je Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpora za informiranje i obrazovne aktivnosti na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini.

Potpore za informiranje i obrazovne aktivnosti dodjeljuje se za informativnu i obrazovnu djelatnost usmjerenu jačanju poduzetničkih kompetencija odnosno podizanju razine poduzetničkih znanja i vještina potencijalnih poduzetnika, poduzetnika-početnika i poduzetnika u fazi rasta i razvoja, te učenika i studenata, a osobito za:

- pripremu i izradu sadržaja namijenjenih informiranju poduzetnika kroz tiskane i elektroničke medije,
- izradu poduzetničkih publikacija i srodnih informativnih i edukativnih materijala,
- organiziranje i provođenje seminara, tribina, radionica i foruma te drugih oblika obrazovanja i osposobljavanja potencijalnih i postojećih poduzetnika,
- organiziranje i provedbu seminara i drugih oblika obrazovanja predstavnika poduzetničkih potpornih institucija.

Navedena potpora za informiranje iznosi do 75% opravdanih troškova, a za oblike edukacije i do 100% opravdanih troškova.

Temeljem navedenog Javnog poziva pristiglo je 13 zahtjeva. Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu razmatralo je pristigle zahtjeve te predložilo Županu donošenje rješenja. Na prijedlog Povjerenstva Župan je donio rješenja o dodjeli financijske potpore iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za informiranje i obrazovne aktivnosti za 11 podnositelja zahtjeva. Navedenim rješenjima dodijeljena su financijska sredstva za: informiranje i obrazovne aktivnosti na području Osječko-baranjske županije, jačanje kapaciteta o razradi i prijavi EU projekata, edukaciju polaznika o primjeni novih IT tehnologija i druge projekte u ukupnom iznosu od 226.998,60 kuna.

Rješenja s popisom korisnika, iznosom odobrenih sredstava i namjenom objavljena su na internet stranicama Županije, a s korisnicima potpora sklopljeni su ugovori o dodjeli potpore za informiranje i obrazovne aktivnosti.

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja programa poticanja poduzetništva, u 2015. godini provedeni su projekti koji poduzetnicima omogućavaju jednostavnije i brže dobivanje informacija, a koji su se pokazali izuzetno korisnim i izvrsno su prihvaćeni od strane poduzetnika.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 2.1.: PODUZETNIČKI INFO-PULT

U prostorijama Upravnog odjela za gospodarstvo osnovan je takozvani Info-pult. U okviru Info-pulta poduzetnici mogu dobiti informacije o svim aktivnim programima i mjerama poticanja poduzetništva te adrese i opis poslova svih institucija poduzetničke podrške na području Republike Hrvatske. Tijekom 2015. godine Info-pult je posjetio velik broj postojećih i potencijalnih poduzetnika, a u okviru web stranica Županije www.obz.hr aktivan je i takozvani "virtualni Info-pult", na kojem poduzetnici također mogu dobiti niz korisnih informacija o poduzetništvu, provjeriti aktualne natječaje i javne pozive, te pročitati zanimljive članke iz svijeta poduzetništva.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 2.2.: SMS PODUZETNIK

SMS poduzetnik je suvremeni način ažurnog informiranja poduzetnika o kreditnim linijama, poticajima za poduzetnike, zakonodavnim i računovodstvenim promjenama, aktivnostima Upravnog odjela za gospodarstvo i institucija poduzetničke podrške i svim drugim projektima u poduzetništvu, slanjem SMS poruka na mobilne telefone. Da bi se postalo korisnikom ovog projekta, potrebno je samo potpisati izjavu i upisati broj mobitela.

U SMS poruci se nalaze osnovni podaci o određenoj novosti iz svijeta poduzetništva te broj telefona na kojem poduzetnik može dobiti detaljne informacije. Karakteristike SMS-poduzetnika su jednostavnost, ažurnost, dostupnost te potpuna prilagođenost potrebama poduzetnika.

Osječko-baranjska županija jedina je županija u Republici Hrvatskoj koja koristi ovakav način obavještavanja poduzetnika. Ova usluga obavještavanja za poduzetnike je potpuno besplatna, jer Županija financira provođenje ovog projekta. Prema komentarima samih poduzetnika, ovo je model koji u potpunosti odgovara potrebama današnjih poduzetnika i ubrzanog načina života i rada.

Tijekom 2015. godine poslan je veliki broj SMS poruka različitim grupama korisnika, ovisno o informaciji koja se slala (projekti namijenjeni samo obrtnicima, specijalizirani seminari za poduzetnike određene djelatnosti, informacije o bespovratnim sredstvima za potencijalne moguće korisnike i sl.).

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

PROJEKT 2.3.: PODUZETNIČKE PUBLIKACIJE

S ciljem što kvalitetnijeg informiranja poduzetnika, Županija je izdala i u potpunosti financirala nekoliko vrlo korisnih publikacija, kojima je svrha pružanje različitih informacija ciljanim skupinama poduzetnika:

Kako predstaviti vlastitu tvrtku drugima

Kako predstaviti vlastitu tvrtku drugima je praktični vodič za izradu skraćenog poslovnog plana. Namijenjena je prvenstveno poduzetnicima, posebno onima malim (mikro) koji u načelu nemaju ni dostatna znanja ni novca za plaćanje skupih stručnih elaboracija svojih poduzetničkih ideja. Posebna vrijednost brošure je što sadrži ogledne primjere realnih poduzetničkih projekata te je vezana za izradu projekta predstavljanja vlastite tvrtke. Izdana je u 2014. godini, cjelokupna brošura napisana je jednostavnim i razumljivim jezikom, što je osnovna pretpostavka za njeno prihvaćanja od strane onih kojih kojima je i namijenjena.

Poduzetnička bilježnica Osječko-baranjske županije "Prvi korak u poduzetništvo"

Za sve one osobe koje razmišljaju o pokretanju poslovnog pothvata, za sve poduzetnike početnike, izrađena je Poduzetnička bilježnica Osječko-baranjske županije, "Prvi korak u poduzetništvo". Cilj izrade ove bilježnice je pružiti cjeloviti pregled svih potrebnih informacija te početak poslovanja poduzetnicima učiniti što bezbolnijim, jednostavnijim i bržim. U bilježnici su obrađene različite teme: Poduzetnik, poduzetništvo - što je to?; Pokretanje vlastitog poduzeća - da ili ne?; Što je potrebno da se postane uspješan poduzetnik?; Različite mogućnosti ulaska u posao; Kako registrirati poslovni subjekt?; Financiranje - gdje pronaći novac potreban za početak poslovanja? i dr.

Katalog poduzetničkih zona Osječko-baranjske županije

Katalog poduzetničkih zona predstavlja sistematizirani pregled svih poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije - kako onih postojećih, tako i onih u pripremi. U katalogu se nalazi kartografski prikaz svih postojećih i planiranih zona, osnovni podaci o zonama (smještaj, površina, veličina parcela, infrastrukturna opremljenost, cijena zemljišta, komunalnog doprinosa i komunalne naknade) te tabelarni prikaz svih važnih podataka o zonama. Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre gospodarskog razvoja.

Investicijski vodič Osječko-baranjske županije

Povećanje ulaganja i nove investicije temelj su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Cilj Investicijskog vodiča je upoznavanje potencijalnih ulagača s mogućnostima i pogodnostima poslovanja u Županiji tj. privlačenje novih investicija. U vodiču se nalaze osnovni podaci o Županiji - geografski položaj, prirodni resursi, klima, smještajni kapaciteti, podaci o svim važnim institucijama, informacije o infrastrukturi, gospodarstvu, pravni oblici za ulaganje (porezni, carinski, financijski i devizni sustav) i dr. Katalog je dvojezičan - na hrvatskom i engleskom jeziku.

Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju u Osječko-baranjskoj županiji

Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju obuhvaća osnovne informacije o ekološkoj proizvodnji te daje pregled organizacija i institucija usmjerenih na razvoj ekološke proizvodnje. Cilj izdavanja ovog vodiča je pobuditi svijest o značenju ekološke proizvodnje za Županiju tj. poticanje razvoja konkurentne i ekonomski isplative proizvodnje, usklađene s potrebama očuvanja okoliša.

Zadruga za 21. stoljeće

Publikacija sadrži niz korisnih podataka: što je to zadruga, koji je pravni okvir za osnivanje zadruga, zadružna načela, povijest zadrugarstva, postupak osnivanja zadruga, razlozi za udruživanje u zadrugu i prednosti zadružnog poslovanja i drugi statistički podaci o zadrugama, adresar svih zadrugara na području Županije te njihovi najuspješniji predstavnici također su sastavni dio ove publikacije. Izdavanjem brošure "Zadruga za 21. stoljeće" želi se približiti zadruga kao oblik međusobnog povezivanja i udruživanja poduzetnika.

Publikacije su besplatne za poduzetnike i ostale zainteresirane, mogu se dobiti u Upravnom odjelu za gospodarstvo i u drugim poduzetničkim institucijama, a iste se nalaze i u elektronskom obliku na web stranici Županije www.obz.hr. Tijekom 2015. godine značajan broj publikacija podijeljen je poduzetnicima te je povećao razinu njihove informiranosti.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 2.4.: PROMOTIVNI PLAKATI, LECI I PROSPEKTI

Aktivnosti kojima se utječe na bolju informiranost poduzetnika su izrada informativnih plakata, letaka i prospekata. Promotivni plakati postavljeni na mjesta gdje se nalazi velik broj ljudi (zavod za zapošljavanje, komore, udruženja, jedinice lokalne samouprave i dr.), povećavaju razinu informiranosti onih osoba i institucija kojima su informacije na plakatima namijenjene, ali potiču interes i kod onih osoba koje tek razmišljaju o pokretanju vlastitog poduhvata.

Tijekom 2015. godine sufinancirana je izrada promotivnih materijala - plakata, letaka, prospekata i dr. putem poduzetničkih centara i inkubatora.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 2.5.: SEMINARI

Upravni odjel za gospodarstvo zajedno s institucijama poduzetničke podrške organizira različite seminare. Seminari su namijenjeni ciljnim skupinama polaznika, obrađuju različite teme, te pomažu u rješavanju problema s kojima se poduzetnici susreću u svom radu i podižu razinu efikasnosti poduzeća. Izbor teme seminara temeljen je na upitima samih poduzetnika.

U nastavku dajemo pregled seminara organiziranih i provedenih u okviru poduzetničkih centara i inkubatora tijekom 2015. godine:

Centar za poduzetništvo Osijek

- Održano 22 seminara, na kojima je bilo nazočno ukupno 379 polaznika. Seminari su bili namijenjeni poduzetnicima početnicima i poduzetnicima u fazi rasta i razvoja ("EU seminar - razrada projektne ideje", "Edukacija prezentacijske vještine", "Poduzetničke vještine", "Organizacijske vještine" i dr.).

Miholjački poduzetnički centar d.o.o.

- Održane dvije edukacije za ukupno 42 polaznika; održani su "Tečajevi za Android programera" i edukacija "Proizvodnja slavonske kobasice".

Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o.

- Održana 22 seminara, na kojima je bilo nazočno više od 200 polaznika. Teme su se odnosile na prezentacije programa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, osnova poduzetništva, prezentacije programa za dobivanje bespovratnih sredstava - "Poduzetnički impuls", učeničkog poduzetništva i učeničkog zadrugarstva, neprofitnog (socijalnog) poduzetništva i najbolje poduzetničke ideje Osječko-baranjske županije.

Poduzetnički inkubator Bios d.o.o.

- Održano 9 seminara za stanare inkubatora, ali i za poduzetnike izvan inkubatora - za više od 140 polaznika ("Osposobljavanje - zaštita na radu, prva pomoć i zaštita i zaštita od požara", "Razrada projektne ideje", "Prodajno poslovanje", "Poslovno pregovaranje" i dr.).

Poduzetničko razvojni centar općine Erdut d.o.o

- Održano 5 seminara na kojima su bila nazočna 102 poduzetnika. Promocija poduzetništva realizirana je kroz sljedeće aktivnosti: informiranje sadašnjih i budućih poduzetnika o načinima uključenja u svijet poduzetništva; pružanje savjetodavne pomoći poduzetnicima početnicima i poduzetnicima u fazi rasta i razvoja te prezentiranje programa potpora i načina njihova korištenja.

Tera Tehnopolis d.o.o.

- Održano 6 seminara za stanare inkubatora i poduzetnike, na kojima je bilo nazočno više od 120 poduzetnika. Nazivi održanih seminara su: "Prilike i mogućnosti za mlade poduzetnike i poljoprivrednike iz fondova i programa EU", "Poduzetništvo u obrazovanju inženjera strojarstva za bolje zapošljavanje" i dr.

Valpovački poduzetnički centar d.o.o.

- Održano 4 seminara, na kojima je bilo nazočno više od 56 polaznika. Seminari su: "Planiranje ljudskih potencijala", "Kako postati poduzetnik", "Godišnji odmor i evidencija radnog vremena" i "Najbolja poduzetnička ideja".

Zadruga "Poduzetnička mreža" Bilje

- Održano 6 seminara, na kojima je bilo nazočno ukupno 126 polaznika. Seminari su bili namijenjeni poduzetnicima početnicima i poduzetnicima u fazi rasta i razvoja.

Poduzetnička zadruga Osvit Donji Miholjac

- Održano 6 seminara, na kojima je bilo nazočno ukupno 75 polaznika. Seminari su bili za poduzetnike u fazi rasta i razvoja ("Mobilni život - Life to go", "Poslovni razvoj i strategija", "Perspektiva investitora" i dr.).

Našička razvojna agencija NARA d.o.o.

- Održana 3 seminara, na kojima je bilo nazočno ukupno 50 polaznika. Seminari su bili namijenjeni poduzetnicima početnicima kao i poduzetnicima u fazi rasta i razvoja.

S ciljem stručnog usavršavanja managera, malih i srednjih poduzetnika te nadarenih studenata, Županija je sklopila Ugovor o sufinanciranju "Programa usavršavanja managera - Puma" Hrvatske udruge poslodavaca, program je sufinanciran s 25.000,00 kuna.

Program je namijenjen poslovodstvu, malim i srednjim poduzetnicima te mladim, nadarenim studentima završnih godina studija, a pruža najsuvremeniji oblik izobrazbe, primjeren aktualnim potrebama i trenutku hrvatskog gospodarstva i temeljen na najboljim iskustvima srodnih svjetskih programa.

Tijekom 2015. godine u okviru "Programa usavršavanja managera - Puma" održani su sljedeći seminari kako slijedi u Tablici 2.

Tablica 2. Održani seminari u 2015. godini u okviru "Programa usavršavanja managera"

Red. br.	Naziv seminara	Datum održavanja	Broj polaznika
1.	Global Compact radionica	30.01.2015.	10
2.	Pet navika Shawn Achor - osobna i organizacijska promjena	02.03.2015.	17
3.	Poduzetnički impuls 2015. i HBOR - programi kreditiranja	24.03.2015.	21
4.	Imovina i temeljni kapital poslovnih subjekata	16.04.2015.	25
5.	Women in Business (Žene poduzetnice)	11.06.2015.	18

6.	Godišnji odmori i evidencija radnog vremena	18.06.2015.	73
7.	Specifikacija nepovezanih uplata - SNU i obrazac JOPPD	25.09.2015.	40
8.	Zaštita osobnih podataka - zakonodavni okvir i praksa	06.10.2015.	29
9.	Kako unaprijediti ulogu voditelja financija u digitalnoj ekonomiji?	27.11.2015.	27
10.	Upravljanje likvidnošću	16.12.2015.	13
	UKUPNO		273

Polaznici seminara izrazili su zadovoljstvo kvalitetom i koncepcijom seminara te posebice činjenicom da su seminari u velikoj mjeri sufinancirani sredstvima Županije, ističući kako su potrebe za dodatnim usavršavanjem vrlo često veće od financijskih mogućnosti.

Tijekom 2015. godine održano je ukupno 95 seminara koje je pohađalo više od 1.500 poduzetnika. Izdvajanjem financijskih sredstava za provođenje seminara, Županija omogućava poduzetnicima besplatno pohađanje seminara ili plaćanje samo dijela troškova.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Hrvatska udruga poslodavaca

PROJEKT 2.6.: PODUZETNIČKE TRIBINE, RADIONICE I FORUMI

Zbog nedostatka vremena i pravih izvora informacija, poduzetnici često nisu u tijeku s najnovijim spoznajama i dostignućima u svojoj djelatnosti. Organiziranjem informativnih tribina otklanja se taj jaz te se na taj način pomaže poduzetnicima u unapređenju njihovog poslovanja. Za razliku od seminara, tribine se organiziraju u vidu kratkih predavanja, na kojima se jednostavno, kratko i jasno obrađuje određena tematika, prilagođena djelatnosti i veličini poduzetnika. Prisustvovanje tribinama i prezentacijama za poduzetnike je besplatno.

"Prezentacija projekta Poduzetnički impuls 2015." , "Potpore Ministarstva poduzetništva i obrta", održanih tijekom 2015. godine, na kojima je prisustvovalo više od 2.000 poduzetnika.

S ciljem uspostavljanja bolje suradnje između poduzetnika te razmjene znanja i iskustava, kao i boljeg povezivanja poduzetnika i poduzetničkih institucija, organiziraju se poduzetničke radionice. Kao oblik neformalne edukacije i mjesto uspostavljanja novih kontakata, radionice donose zanimljiva i korisna saznanja poduzetnicima i otvaraju im nove tržišne vidike.

U organizaciji Upravnog odjela za gospodarstvo te poduzetničkih centara i inkubatora tijekom 2015. godine održano je oko 50 radionica za poduzetnike početnike te za poduzetnike u fazi rasta i razvoja, na kojima je bilo nazočno gotovo 1.500 poduzetnika.

Neke od radionica su: "EU informativna radionica", "Razvijte svoju ideju", "Poslovno umrežavanje i odnosi s investitorima", "Radionica o samozapošljavanju HZZ", "Kako se pripremiti za sljedeću rundu investiranja", "Perspektiva investitora" i dr.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 2.7.: UČENIČKO I STUDENTSKO PODUZETNIŠTVO

S obzirom da još uvijek značajan broj osoba ulazi u svijet poduzetništva iz nužde, a ne zbog uočene prilike na tržištu, nužno je još tijekom školovanja razvijati poduzetničke vještine te poduzetnički način razmišljanja i ponašanja u svakodnevnom životu. Upoznavanjem učenika i studenata s institucijama poduzetničke podrške te poduzetništvom na primjerima iz prakse, potiče se njihova samoinicijativnost i kreativnost te stjecanje potrebnih znanja, vještine i iskustva za pokretanje vlastitog poslovnog poduhvata.

Rješenjem o dodjeli potpora male vrijednosti iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za informiranje i obrazovne aktivnosti odobrena su financijska sredstva za projekte: "Biti bolji - Be better" - edukativni projekt za učenike srednjih škola kojeg provodi Novi poduzetnik d.o.o., Beli Manastir u iznosu 10.000,00 kuna. Projekti obuhvaćaju niz aktivnosti koji potiču mlade na učenje, stjecanje vještina, znanja, izvrsnost i inovativnost, a s krajnjim ciljem poticanja poduzetničke kulture, razvoju kreativnih sposobnosti mladih kojima ovi projekti mogu pomoći u razvoju kapaciteta stjecanja znanja, pripremi za tržište rada, poticanju samozapošljavanja i drugo.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške
Subjekti malog gospodarstva
Srednje škole i fakulteti

PROJEKT 2.8.: RAZVOJNI PROJEKTI INSTITUCIJA PODUZETNIČKE PODRŠKE I AKADEMSKE ZAJEDNICE

Znanje je oduvijek bilo jedan od osnovnih instrumenata razvoja uspješnih gospodarstava, a u današnjim suvremenim uvjetima poslovanja, novostvorena znanja i inovacije nastale kao rezultat istraživanja postaju ključni čimbenik razvoja cjelokupnog društva. Institucije poduzetničke podrške uz Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku aktivno su uključene u kreiranje i provedbu projekata kojima se želi povećati konkurentnost i potaknuti razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i inovacijama. Ulaganjem u stvaranje novog znanja na svim znanstvenim područjima i implementacijom znanja u praksu stvaraju se preduvjeti za poboljšanje konkurentnosti, uspješan razvoj subjekata malog gospodarstva i njihove kompetentnosti na tržištu.

Rješenjima o dodjeli financijskih potpora iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za informiranje i obrazovne aktivnosti odobrena su financijska sredstva za programe stručnog usavršavanja.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

PROJEKT 2.9.: STRUČNO USAVRŠAVANJE OBRTRNIKA

Stručnim usavršavanjem obrtnika nastoji se pružiti obrtnicima odgovor na mnogobrojna pitanja vezana uz specifičnosti obrtništva, te znanja potrebna za unapređenje i razvoj obrtničke djelatnosti. Usavršavanje obično uključuje sadržaje kao što su financijsko ekonomsko poslovanje u obrtu, osnove podučavanja naučnika u obrtničkim radionicama, informatička znanja i vještine i drugo. U provedbi i organizaciji seminara uključena je Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije te udruženja obrtnika na području Županije. Županija je u 2015. godini sufinancirala aktivnosti usavršavanja obrtnika iznosom od 29.275,00 kuna.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri
HOK, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije

PROJEKT 2.10.: OSTALE AKTIVNOSTI INFORMIRANJA

Poduzetnici se o programima poticanja poduzetništva informiraju i preko drugih institucija, prvenstveno preko poduzetničkih centara. Poduzetnički centri čine dio poduzetničke infrastrukture u okviru kojih se zadovoljavaju potrebe poduzetnika, a u cilju promocije poduzetnika, davanja informacija o mogućnostima ulaska u poduzetništvo i o poticajnim mjerama koje mogu koristiti poduzetnici, davanja savjeta za vođenje poslovanja, pomoći u pripremi poslovnih planova, pružanja konzultantskih usluga, organiziranja seminara i drugih oblika dopunskog obrazovanja poduzetnika, upućivanja na ostale specijalizirane oblike pomoći, suradnje s lokalnom i područnom samoupravom, vođenja dijela stručnih poslova lokalne samouprave u provođenju razvojnih projekata te ostalih stručnih i savjetodavnih usluga, kao i povezivanje poduzetnika.

Većina poduzetničkih centara, koristeći lokalne radio postaje i novine, informira poduzetnike o svim značajnim aktivnostima i programima te su na taj način bitne i aktualne informacije dostupne širokom krugu potencijalnih i postojećih poduzetnika.

Centar za poduzetništvo Osijek provodi projekt poduzetničkog portala. Poduzetnički internet portal www.poduzetnistvo.org jedini je portal na području Republike Hrvatske specijaliziran za poduzetništvo. Ovaj portal pruža svojim korisnicima dnevno svježe članke iz svih hrvatskih dnevnih novina, poslovnih časopisa i drugih medija vezanih uz poduzetništvo i gospodarstvo, vijesti i informacije s područja poduzetništva i sve ostale informacije neposredno i posredno vezane za poduzetništvo.

Valpovački poduzetnički centar izradio je web stranicu na adresi www.valpoc.hr na kojoj svi zainteresirani posjetitelji mogu pronaći najnovije podatke i informacije o aktivnostima centra, o gospodarskim događanjima u gradu i okolici, o uspješnim poduzetnicima, te o najnovijim poduzetničkim projektima i mjerama. U suradnji sa Hrvatskim radiom Valpovština, centar priprema radio emisije pod nazivom "Kutak za poduzetništvo" u trajanju od 30 minuta te je tim putem informirao poduzetnike o projektima poticanja poduzetništva. U emisijama se organiziraju nastupi stručnjaka iz određenih područja gospodarstva i poduzetništva koji obrađuju određenu problematiku te odgovaraju na pitanja slušatelja.

Na web portalu Poduzetničkog inkubatora Bios www.inkubator.hr mogu se pronaći informacije o svim stanarima inkubatora, njihovim proizvodima i uslugama te kontaktima, niz zanimljivih informacija o poduzetništvu, korisni linkovi, dokumenti i radovi, video prilozi o Biosu i njegovim stanarima, te niz drugih zanimljivih sadržaja, a slične informacije nalaze se i na stranicama poduzetničkog inkubatora Osvit (www.osvit.biz).

Miholjački poduzetnički centar na svojoj web stranici www.mpc-miholjac.hr pruža poduzetnicima korisne i uvijek ažurne informacije. Miholjački poduzetnički centar nastavlja dugogodišnju suradnju s lokalnom radio-postajom u vođenju tjedne emisije namijenjene poduzetnicima Poduzetnik-info. Ova emisija emitira se u trajanju od trideset minuta i nastoji informirati javnost o svim događanjima, programima, projektima, mjerama, pojedinim aktivnostima koje se provode u poduzetničkom centru, jedinicama lokalne samouprave, Županiji, ministarstvima i pojedinim bankarskim i financijskim institucijama.

Zadruga "Poduzetnička mreža" u okviru svojih stranica www.zpm.hr pruža poduzetnicima niz korisnih informacija o samoj zadruzi, o projektima poticanja poduzetništva, aktualnim natječajima i javnim pozivima, načinu osnivanja poslovnih subjekata, poslovnom planiranju, a slične informacije pruža Poduzetnički centar Beli Manastir (www.pcbm.hr) i Poduzetničko razvojni centar općine Erdut (www.porc.opcina-erdut.hr).

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Ostale institucije poduzetničke podrške

3. SAVJETOVANJE PODUZETNIKA

Svaki poduzetnik, bez obzira radi li se o početniku koji tek razmišlja o pokretanju vlastitog poslovnog poduhvata, ili o poduzetniku u fazi rasta i razvoja, ima potrebu zatražiti određeni savjet tj. dobiti prave podatke i informacije na temelju kojih će lakše donijeti određenu poslovnu odluku. Kako bi se poduzetnicima olakšalo donošenje poslovnih odluka, Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetnički centri i inkubatori te ostale institucije poduzetničke podrške svakodnevno pružaju usluge besplatnog savjetovanja za poduzetnike.

PROJEKT 3.1.: SAVJETOVANJE U UPRAVNOM ODJELU ZA GOSPODARSTVO

Tijekom 2015. godine u okviru Upravnog odjela za gospodarstvo pružene su usluge savjetovanja velikom broju postojećih i potencijalnih poduzetnika. Obzirom da je Upravni odjel za gospodarstvo često prva institucija kojoj se postojeći i potencijalni poduzetnici obrate za pomoć, kvalitetno savjetovanje od presudnog je značenja za poduzetnika, te je ujedno dodatni poticaj za početnike i učvršćivanje njihove odluke da postanu poduzetnici. Zbog toga se savjetovanju poduzetnika poklanja posebna pažnja.

Poduzetnike zanima kako pokrenuti vlastiti poduzetnički poduhvat ili unaprijediti postojeće poslovanje, mogućnost povoljnog kreditiranja, postojanje određenih bespovratnih potpora te ostalih poticajnih mjera. Tijekom 2015. godine bili su učestali upiti poduzetnika (kao u osobnom kontaktu, tako i putem telefona ili elektroničke pošte) o tome kako prebroditi probleme u poslovanju nastale kao posljedica trenutne gospodarske situacije (smanjeni plasman proizvoda i usluga, problemi u naplati potraživanja i dr.).

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 3.2.: SAVJETOVANJE U PODUZETNIČKIM CENTRIMA I INKUBATORIMA

Poduzetnički centri i inkubatori aktivno su uključeni u svakodnevno pružanje savjetodavnih usluga poduzetnicima. Tijekom 2015. godine nekoliko stotina postojećih poduzetnika kao i onih koji su zainteresirani za pokretanje vlastitog poduzetničkog pothvata, posjetili su poduzetničke centre i inkubatore ili zatražili savjet i informaciju putem telefona. Savjetovanjem u centrima i inkubatorima želi se omogućiti poduzetnicima dobivanje potrebnih informacija što bliže mjestu njihova stanovanja i rada, kako bi se spriječio njihov gubitak vremena i novca u potrazi za pravom informacijom.

Osim savjetovanja za potencijalne poduzetnike i poduzetnike početnike, poduzetnički centri i inkubatori provode i posebna individualna savjetovanja za poduzetnike u fazi rasta i razvoja, putem kojih im se pokušava pomoći u poboljšanju i proširenju njihovog poslovanja.

Sukladno Odluci o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu objavilo je Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpora za savjetovanje poduzetnika na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini.

Potpore za savjetovanje poduzetnika dodjeljuje se za savjetodavnu djelatnost usmjerenu jačanju poduzetničkih kompetencija odnosno podizanju razine poduzetničkih znanja i vještina potencijalnih poduzetnika, poduzetnika-početnika i poduzetnika u fazi rasta i razvoja, a osobito za:

- stručne savjetodavne usluge postojećim i potencijalnim poduzetnicima,
- mentorske usluge poduzetnicima početnicima,
- savjetodavne usluge korisnicima poduzetničkih inkubatora.

Navedena potpora iznosi do 50% opravdanih troškova.

Temeljem navedenog Javnog poziva pristiglo je 15 zahtjeva. Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu razmatralo je pristigle zahtjeva te predložilo Županu donošenje rješenja. Na prijedlog Povjerenstva Župan je donio Rješenje o dodjeli financijskih potpora male vrijednosti iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za savjetovanje poduzetnika za 11 podnositelja zahtjeva. Navedenim Rješenjem odobrena su financijska sredstva za u ukupnom iznosu od 69.850,00 kuna, što je 99,79% od iznosa planiranog u proračunu za ovu namjenu.

Rješenje o dodjeli financijskih potpora male vrijednosti iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za savjetovanje poduzetnika s popisom korisnika, iznosom odobrenih sredstava i namjenom objavljeno je na internet stranicama Županije, a s korisnicima potpora sklopljeni su ugovori o dodjeli potpore za savjetovanje poduzetnika.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 3.3.: SAVJETOVANJE U OSTALIM PODUZETNIČKIM INSTITUCIJAMA

Unapređenjem suradnje svih poduzetničkih institucija povećava se kvaliteta usluge koju poduzetnik dobiva. Dobar savjet utjecat će na donošenje dobre poslovne odluke, a dobra poslovna odluka omogućiti će povećanje dobiti i novo zapošljavanje. Zbog toga je neophodna kvalitetna suradnja između svih institucija poduzetničke podrške (centri i inkubatori, komore, zavodi, udruženja, ured državne uprave) i njihovo međusobno umrežavanje.

Gotovo sve institucije poduzetničke podrške uz centre i inkubatore pružaju usluge savjetovanja poduzetnika. Tijekom 2015. godine Upravni odjel za gospodarstvo organizirao je zajedničke sastanke s predstavnicima poduzetničkih centara i inkubatora te s predstavnicima ostalih poduzetničkih institucija, na kojima su dogovarani zajednički projekti, razmjenjivale su se informacije te se kroz zajedničku raspravu i konkretne prijedloge, pokušao unaprijediti daljnji razvoj poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

4. POTICANJE POKRETANJA, RAZVOJA I UNAPRJEĐENJA POSLOVANJA

Subjekti malog gospodarstva jedni su od glavnih nositelja gospodarske aktivnosti, stoga je vrlo važno omogućiti im kontinuiran rast i razvoj, povećanje kvalitete proizvoda i usluga, kao i očuvanje postojećih radnih mjesta i novo zapošljavanje. S obzirom na trenutnu gospodarsku situaciju koju karakterizira dugogodišnja kriza i recesija, velik broj subjekata malog gospodarstva posluje u otežanim uvjetima, pa je nužno osigurati im ostanak na tržištu i daljnji razvoj.

4.1. POTICAJI SUBJEKTIMA MALOG GOSPODARSTVA

Sukladno Odluci o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu objavilo je Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpora za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini.

Potpore za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja dodjeljuje se za ulaganja u pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja s ciljem podizanja razine kvalitete, produktivnosti ili konkurentnosti, održavanje ili povećanje razine zapošljavanja odnosno ostvarenje drugih ciljeva utvrđenih Županijskom razvojnom strategijom ili Programom poticanja poduzetništva, a osobito za:

- ulaganja u razvoj proizvoda i usluga i modernizaciju procesa,
- kupovinu, izgradnju i opremanje poslovnog prostora,
- uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, normi i znakova kvalitete,
- stručno osposobljavanje i obrazovanje,
- marketinške aktivnosti.

Potpore iznosi do 50% opravdanih troškova planiranog ulaganja, a najviše do iznosa od 50.000,00 kuna.

Temeljem navedenog Javnog poziva pristigla su 124 zahtjeva. Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu razmatralo je pristigle zahtjeve te je predložilo Županu donošenje rješenja. Na prijedlog Povjerenstva Župan je donio Rješenje o odobrenju financijskih potpora iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za ulaganja u pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja za 47 podnositelja zahtjeva. Navedenim rješenjem odobrena su financijska sredstva za: izgradnju i adaptaciju prostora, opremanje poslovnog prostora, nabavu strojeva, nabavu računalne opreme, računalnih programa, izradu promidžbenog materijala, za stručno osposobljavanje i drugo u ukupnom iznosu od 1.012.833,00 kuna.

Rješenje o odobrenju finansijskih potpora iz Proračuna Županije za 2015. godinu za ulaganja u pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja s popisom korisnika, iznosom odobrenih sredstava i namjenom objavljeno je na internet stranicama Županije, a s korisnicima potpora sklopljeni su ugovori o dodjeli potpore za ulaganja za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja.

NOSITELJ: Županija

5. POTICANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI

Nastupi na sajmovima predstavljaju jednu od značajnih promotivnih aktivnosti, kako za poduzetnike tako i za različite institucije, ustanove, udruženja, društva i dr. Na sajamskim manifestacijama uspostavljaju se novi kontakti, pronalaze novi poslovni partneri te dolazi do izravne razmjene informacija o proizvodima i uslugama.

PROJEKT 5.1.: SUFINANCIRANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI

Nastupi na sajmovima, posebice onim inozemnim, iziskuju značajna finansijska sredstva, pa poduzetnici vrlo često nisu u mogućnosti samostalno podmiriti sve troškove takvih aktivnosti - plaćanje zakupa i uređenja prostora, troškove transporta robe, troškove izrade propagandnog materijala i dr.

Odlukom o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije odobravaju se potpore za promotivne aktivnosti, koje se dodjeljuju za organizaciju i nastupe na manifestacijama koje su od značaja za gospodarski razvoj i predstavljanje poduzetništva na području Županije, kojima se promiče i predstavlja Županija kao aktivni sudionik u razvoju poduzetništva, a osobito za organizaciju i nastupe:

- na sajmovima i izložbama,
- na znanstveno-stručnim skupovima,
- na festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim srodnim manifestacijama.

Potpora iznosi do 50% opravdanih troškova. Tijekom 2015. godine iz proračuna Županije odobrena su bespovratna sredstva u iznosu od 47.200,00 kuna za sufinanciranje nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama. Izdvojenim sredstvima Županija je omogućila poduzetnicima s područja Županije ne samo nastupanje na sajmovima i manifestacijama, nego je i podigla kvalitetu i učinkovitost samog izlaganja i opremanja izložbenog prostora.

U svrhu promicanja poduzetništva, Županija sufinancira aktivnosti organiziranja sajmova namijenjenih poduzetnicima. Valpovački poduzetnički centar je s partnerima organizirao već tradicionalni 9. Valpovački sajam obrtništva i malog poduzetništva. Cilj ovog projekta bio je poticajnim mjerama stvarati marketinški pristup upravljanja tvrtkom, a time povećati konkurentnost proizvoda i usluga. Na sajmu je sudjelovalo 50 izlagača, posebice obrtnika i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iz cijele Valpovštine i šire okolice. Održavanjem sajma želi se potaknuti razvoj obrtništva, kako na području grada Valpova tako i na području cijele Županije, a Županija je kao i do sada bila jedan od pokrovitelja sajma.

Miholjački poduzetnički centar bio je organizator devetog po redu sajma u gradu Donjem Miholjcu pod nazivom 9. Miholjački sajam. Na sajmu se predstavilo 63 izlagača raspoređenih u 4 kategorije: poljoprivredno prehrambeni proizvodi, tradicionalni i umjetnički proizvodi, obrtništvo i trgovina te finansijsko-poslovne usluge. Sajam je bio regionalnog karaktera jer su na sajmu sudjelovali i izlagači iz susjednih županija. Cilj sajma je promoviranje domaćih tradicionalnih i autohtonih proizvoda, povezivanje proizvođača, poticanje razvoja ruralnog turizma, unaprjeđenje poljoprivredne i druge proizvodnje kroz transfer znanja i u skladu sa svjetskim dostignućima te razmjena iskustava i poslovnih kontakata. Županija je sufinancirala organiziranje ovog sajma.

Već osmu godinu zaredom Hrvatski zavod za zapošljavanje, Regionalni ured Osijek organizira "Sajam poslova". Na Sajmu poslova nezaposlene osobe i ostali tražitelji posla imali su priliku predstaviti se poslodavcima, informirati o njihovim potrebama u narednom razdoblju, o mogućnostima dodatnog obrazovanja, stipendiranja i slično. U organiziranju Sajam poslova uključeni su i partneri: Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, centri za poduzetništvo, škole, veleučilišta, škole za obrazovanje odraslih, kao i Županija.

NOSITELJI: Županija
Organizatori sajmova i drugih manifestacije

6. RAZVOJ I PRIMJENA INOVACIJA I NOVIH PROIZVODA

Uz subjekte malog gospodarstva značajnu ulogu u promicanju inovacija i uvođenju novih, tehnološki usavršenih ili inovativnih proizvoda imaju Društvo inovatora "Osijek" Osječko-baranjske županije i Tera Tehnopolis d.o.o. Osijek te sami inovatori.

PROJEKT 6.1.: POTICANJE ZA RAZVOJ I PRIMJENU INOVACIJA I NOVIH PROIZVODA

S ciljem poticanja inovativnog poduzetništva i sukladno Odluci o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu objavilo je Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpora za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini.

Potpore za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda dodjeljuje se za inovativne aktivnosti kojima se povećava konkurentnost i pokreće rast gospodarstva, a osobito za:

- razvojne projekte kojima se potiče i pomaže razvoj poduzetništva temeljenog na znanju,
- razvoj prototipova i novih proizvoda,
- zaštitu i upravljanje intelektualnim vlasništvom,
- komercijalizaciju inovacija,
- stručno osposobljavanje i obrazovanje,
- marketinške aktivnosti.

Potpore iznosi do 75% opravdanih troškova.

Temeljem navedenog Javnog poziva pristiglo je 15 zahtjeva. Povjerenstvo za potpore u poduzetništvu razmatralo je pristigle zahtjeva te je predložilo Županu donošenje rješenja. Na prijedlog Povjerenstva Župan je donio rješenja o dodjeli financijske potpore iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2015. godinu za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda za 9 podnositelja zahtjeva. Navedenim rješenjima odobrena su financijska sredstva za tu namjenu u ukupnom iznosu od 148.410,10 kuna, što je 98,94% od iznosa planiranog u proračunu za ovu namjenu.

Rješenja o dodjeli financijske potpore iz Proračuna Županije za 2015. godinu za razvoj i primjenu inovacija i novih objavljena su na internet stranicama Županije, a s korisnicima potpore sklopljen je Ugovori o dodjeli potpore za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda.

NOSITELJI: Županija

PROJEKT 6.2: SURADNJA S DRUŠTVOM INOVATORA "OSIJEK"

Društvo inovatora "Osijek" Osječko-baranjske županije okuplja velik broj članova i jedno je od najuspješnijih društava u Hrvatskoj po broju osvojenih nagrada. Članovi društva entuzijasti su koji u slobodno vrijeme razrađuju i realiziraju ideje, čiju vrijednost potvrđuju mnogobrojna osvojena priznanja. Osnovna uloga Društva inovatora "Osijek" je pomoć inovatorima u prijavi patenata Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, organiziranje nastupa na različitim domaćim i međunarodnim sajmovima te općenito, promoviranje i razvoj inovatorstva.

Društvo inovatora provodi i niz različitih stručnih aktivnosti: organiziranje stručnih seminara iz područja normizacije i mjeriteljstva, angažman stručnih prevoditelja za tehničku dokumentaciju iz razvoja proizvoda, organiziranje specijaliziranih seminara iz područja agrotehničke kulture, primjene novih dostignuća, koordiniranje na poslovima organiziranja inventivne djelatnosti, normativnim i statutarnim poslovima i drugo. Po broju osvojenih nagrada, jedno je od najuspješnijih društava u Hrvatskoj.

NOSITELJI: Županija
Društvo inovatora "Osijek"

PROJEKT 6.3.: SURADNJA S TEROM TEHNOPOLIS D.O.O. OSIJEK

Tera Tehnopolis d.o.o. spona je između resursa Sveučilišta J.J. Strossmayera i drugih institucija od značenja za gospodarski razvitak i poduzetništvo, s ciljem pružanja znanstveno-istraživačkih (razvoj inovacija te modificiranje i usavršavanje postojećih tehnoloških rješenja za potrebe razvoja), financijskih i konzultantskih potpora osnivanju novih, tehnološko orijentiranih tvrtki i tehnoloških tvrtki u fazi razvoja.

Tera Tehnopolis d.o.o. osigurava i prostorni smještaj određenom broju tehnološki orijentiranih tvrtki, a posebice tvrtkama iz sektora poput biotehnologije i telekomunikacija, te pruža tehničku potporu poduzetnicima u poslovnom planiranju, ekspertizi u svezi pitanja osnutka, organiziranja, managementa i razvoja učinkovitog posla.

U okviru Tere Tehnopolisa d.o.o. djeluje poslovni inkubator TERA. Krajem 2015. godine u poslovnom inkubatoru TERA bio je smješten 21 stanar s ukupno 42 zaposlena djelatnika. Inkubirane tvrtke po vrsti djelatnosti pripadaju uslužnim i proizvodnim tvrtkama koje obavljaju DNA analizu, informatičke djelatnosti, istraživanje, poslovno savjetovanje, savjetovanje vezano za energetske učinkovitost, proizvodnju strojeva za poljoprivredu i šumarstvo te razvoj softverskih komponenti. Za djelatnosti koje se ne mogu smjestiti u poslovni inkubator TERA, provodi se inkubacija izvan inkubatora, na lokacijama u vlasništvu klijenta ili u suradnji s drugim poduzetničkim inkubatorima i gospodarskim zonama.

Tijekom 2015. godine zaprimljeno je 297 upita za različite projekte po pitanju zaštite intelektualnog vlasništva, komercijalizacije inovativnih projekata, izvorima financiranja projekata i po pitanjima sudjelovanja na međunarodnim izložbama. U 2015. godini registrirana su tri međunarodna žiga zajednice, jedan industrijski dizajn, jedan verbalni žig te je pokrenuta zaštita za dva patenta.

U Teri Tehnopolis d.o.o. tijekom 2015. godine održani su različiti seminari i predavanja, izložbe i posjete, a stanari inkubatora nazočili su i različitim edukativnim sadržajima u drugim poduzetničkim institucijama. Nastupima u medijima promoviran je sam centar, njegova djelatnost i projekti, kao i njegovi stanari.

Tijekom 2015. godine Županija je izdvojila 75.000,00 kuna za potrebe realizacije projekta "Tera Osijek Znanstveno - inkubacijski poslovni centar" u okviru Programa razvoja tehnološke infrastrukture.

NOSITELJI: Županija
Tera Tehnopolis d.o.o.

7. POTICANJE RAZVOJA PODUZETNIČKIH ZONA I INKUBATORA

Na području Županije osnovane su 82 poduzetničke zone i tri poduzetnička inkubatora. Tridesetak zona je gotovo u potpunosti infrastrukturno opremljeno, a ostale zone su u fazi pripreme. Zone su raspoređene prema administrativnoj podjeli na općine i gradove, a smještene su u svim gradovima na području Županije te gotovo u svim općinama.

Izgradnjom poduzetničkih zona Županija, općine i gradovi žele potaknuti razvoj gospodarstva na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje. Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. godine do 2017. godine ("Županijski glasnik" broj 3/13.), koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg stanja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije, te ciljeve i planove razvoja zona do 2017. godine.

Obzirom da se radi o projektima čije ostvarenje zahtjeva angažiranje velikih financijskih sredstava i dobru pripremu, osnivanje i izgradnja novih poduzetničkih zona traži više vremena. Prvi korak u tom procesu je priprema projektne dokumentacije, kako bi projekti bili pripremljeni na način da mogu biti predloženi za financiranje.

PROJEKT 7.1.: SUFINANCIRANJE IZGRADNJE PODUZETNIČKIH ZONA

Infrastrukturnim opremanjem zona potrebno je stvoriti pretpostavke za brži gospodarski razvoj općina i gradova te omogućiti poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje poslovnog prostora, što je i glavni cilj ovog projekta. Podciljevi su: kreiranje novih radnih mjesta, racionalizacija korištenja resursa (prostor, energija, infrastruktura), veća efikasnost proizvodnih procesa, povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave, porast izvoza, angažiranje građevinske operative u opremanju zona.

Županija izdvaja značajna sredstva iz svog Proračuna za opremanje poduzetničkih zona. U razdoblju od 2004. do kraja 2015. godine Županija je izdvojila oko 49 milijuna kuna za sufinanciranje infrastrukturnog opremanja poduzetničkih zona. Tijekom 2015. godine iz Proračuna Županije je izdvojeno 395.000,00 kuna za ovu namjenu.

Pojedine jedinice lokalne samouprave, osim izdvajanja proračunskih sredstava za opremanje zona, i raznim drugim olakšicama nastoje omogućiti poduzetnicima povoljnije poslovanje u zonama - građevinsko zemljište bez naknade ili po subvencioniranim cijenama s mogućnošću odgode plaćanja, oslobađanje plaćanja komunalnog doprinosa ili smanjeni komunalni doprinos, smanjenu komunalnu naknadu, olakšice za porez na tvrtku te druge olakšice. Na taj način poduzetničke zone postaju još pristupačnije i privlačnije mjesto poslovanja, odnosno jezgre gospodarskog razvoja.

NOSITELJI: Županija
Jedinice lokalne samouprave

PROJEKT 7.2.: KATALOG PODUZETNIČKIH ZONA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Katalog poduzetničkih zona predstavlja sistematizirani pregled svih poduzetničkih zona na području Županije - kako onih postojećih, tako i onih u pripremi, te ima značajnu ulogu u promociji zona na području Županije.

U katalogu se nalazi kartografski prikaz svih postojećih i planiranih zona, osnovni podaci o zonama (smještaj, površina, veličina parcela, infrastrukturna opremljenost, cijena zemljišta, komunalnog doprinosa i komunalne naknade) te tabelarni prikaz svih važnih podataka o zonama. Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre gospodarskog razvitka. Katalog je dostupan u svim institucijama poduzetničke podrške, a nalazi se i na web stranici Županije. Osim podjelom kataloga, tijekom 2015. godine zone su promovirane i putem web portala www.obz-invest.hr u okviru kojeg se nalaze i podaci o poduzetničkim zonama na području Županije.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 7.3.: PROMOCIJA PODUZETNIČKIH ZONA NA PODRUČJU ŽUPANIJE

S osnovane 82 zone, naša Županija je županija s najvećim brojem poduzetničkih zona u Republici Hrvatskoj. S obzirom da gradovi i općine, na čijem se području nalaze zone, nude povoljne uvjete poslovanja u istima, poslovanje u zonama potrebno je približiti poduzetnicima, i upoznati ih sa svim povlasticama koje im poslovanje u zonama omogućuje. Posebno su zanimljive zone u kojima poduzetnici dobivaju besplatno zemljište i oslobođeni su plaćanja komunalnog doprinosa. U promociju zona aktivno su uključeni i Županija i gradovi i općine, kao i sve institucije poduzetničke podrške (Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije, Agencija za investicije i konkurentnost i dr.).

Tijekom 2015. godine provodile su se aktivnosti: upoznavanje potencijalnih investitora s mogućnostima poslovanja u zonama i nastavak aktivne promocije zona u suradnji s institucijama poduzetničke podrške.

NOSITELJI: Županija
Jedinice lokalne samouprave
Institucije poduzetničke podrške

PROJEKT 7.4.: IZGRADNJA PODUZETNIČKIH INKUBATORA

Poduzetnički inkubatori uz povoljan zakup poslovnog prostora te pružanjem poslovnih, tehničkih i obrazovnih usluga, stvaraju poslovno okruženje u kojem poduzetnici početnici imaju adekvatne uvjete za rast i razvoj. Namijenjeni su prvenstveno poduzetnicima početnicima, a bave se ili se imaju namjeru baviti proizvodnjom ili uslužnom djelatnošću vezanom uz proizvodnju, te posjeduju potencijal za razvoj i mogućnost zapošljavanja novih djelatnika.

Na području Županije djeluju tri poduzetnička inkubatora - Poduzetnički inkubator Bios d.o.o. Osijek, Poduzetnički inkubator Osvit Donji Miholjac i Poduzetnički inkubator Polet d.o.o. Belišće.

U Poduzetničkom inkubatoru Bios d.o.o. Osijek smješteno je 39 poslovnih subjekata (tablica 3.)

Tablica 3. Pregled poslovnih subjekata u Poduzetničkom inkubatoru Bios d.o.o.

Red. br.	Poslovni subjekt	Djelatnost
1.	Adacta d.o.o.	implementacija IT rješenja za industriju
2.	Adventure zone j.d.o.o.	proizvodnja piva
3.	Akril Croatia d.o.o.	savjetovanje u završnim radovima u graditeljstvu
4.	Alpha score d.o.o.	izrada i upravljanje bazama podataka
5.	Asio d.o.o.	razvoj tehnologije za obradu otpadnih voda, pripremu vode i obradu zraka
6.	Atika interijeri j.d.o.o.	izrada namještaja po mjeri
7.	Atika projekti d.o.o.	izrada projekata arhitekture, konstrukcije i interijera
8.	Audeo obrt za ispitivanje tržišta i javnog mijenja	istraživanje tržišta i ispitivanje javnoga mnijenja
9.	Bamboo Lab d.o.o.	računalno programiranje i informatičko savjetovanje
10.	Betaware d.o.o.	razvoj softwarea
11.	Centar za poduzetništvo	organiziranje savjetovanja, predavanja, seminara, radionica i drugih stručnih skupova o problemima poduzetničkog poslovnog ponašanja

12.	Certifikat d.o.o.	proizvodnja mikrobioloških podloga
13.	Danieli-systec d.o.o.	IT tvrtka programiranja
14.	Elektrotehnički fakultet u Osijeku	testni pogon
15.	Energos d.o.o.	proizvodnja ormara za električnu energiju
16.	Ermas j.d.o.o.	proizvodnja opreme za dječja igrališta
17.	Expeditus j.d.o.o.	računovodstvene usluge i savjetovanja
18.	Gitini kolači j.d.o.o.	proizvodnja kolača i drugih slastičarskih proizvoda
19.	ICT media	savjetovanje u vezi s računalima
20.	Inagra d.o.o.	savjetovanje u poljoprivrednoj proizvodnji
21.	Inovativni trendovi d.o.o.	računalno programiranje
22.	Jake sharp j.d.o.o.	dizajn i razvoj web usluga
23.	MB-stojometal d.o.o.j.d.o.o.	Strojna (CNC) obrada metala
24.	Media ortak obrt za reklamu	internetski portali
25.	Megamont d.o.o.	proizvodnja PVC stolarije
26.	Obnovljivi izvori energije Osijek	centar za obnovljivu energiju
27.	Pannonian grain d.o.o.	proizvodnja ulja
28.	Poduka - zadruga	poduka i savjetodavna djelatnost iz oblasti poduzetništva
29.	Pučko otvoreno učilište Mentor	ustanova za obrazovanje odraslih
30.	Prvo plinarsko društvo - informacijski sustavi d.o.o.	proizvodnja plina (IT sektor)
31.	ReForm studio d.o.o	arhitektonsko programiranje
32.	SEDAM IT d.o.o.	informatičko komunikacijska rješenja
33.	S LINK obrt za računalne djelatnosti	računalno programiranje
34.	Statera d.o.o.	projektiranje i stručni nadzor građenja
35.	S.E.G. INŽENJERING d.o.o.	obnovljivi izvori energije, elektrotehnički i informatički inženjering
36.	Telecom Hub d.o.o.	telekomunikacijske usluge
37.	Terrapromo d.o.o.	proizvodnja ortopedskih pomagala
38.	UHP digital j.d.o.o.	web programiranje
39.	ZL MEDIA d.o.o.	računalne i srodne djelatnosti

U Poduzetničkom inkubatoru Osvit Donji Miholjac smještno je 16 poslovnih subjekata (tablica 4).

Tablica 4. Pregled poslovnih subjekata u Poduzetničkom inkubatoru Osvit Donji Miholjac

Red. br.	Poslovni subjekt	Djelatnost
1.	Alu-promet, obrt za obradu metala	proizvodnja metalnih konstrukcija za prikolice, kamione i slična vozila
2.	DM MIG d.o.o.	proizvodnja metalnih konstrukcija - kovane ograde
3.	EkoCro Vision j.d.o.o.	obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada
4.	Eko Panonia d.o.o.	selekcija i obrada otpada
5.	Fami d.o.o.	prehrambena industrija
6.	Geoprojekt d.o.o.	održavanje i popravak motornih vozila
7.	Kanaan d.o.o.	prehrambena industrija
8.	Manna j.d.o.o.	proizvodnja smrznutih pekarskih proizvoda i lisnata tijesta

9.	Metalogradnja d.o.o.	metaloprerađivačka djelatnost
10.	Papir Trade, obrt za tiskarsku djelatnost	tiskarska djelatnost
11.	Poduzetnička zadruga "Osvit"	upravljanje nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora i dr.
12.	Techno-product j.d.o.o.	metaloprerađivačka dejaltnost
13.	Thermia d.o.o., za obradu metala	strojna obrada metala
14.	Thomas Eckhard d.o.o. za trgovinu, proizvodnju i usluge	zastupnik za "Rembrandin" boje i lakove za metal
15.	Udruga DUGA - Društvo za usmjeravanje gospodarskih aktivnosti	udruga za razvoj poduzetništva
16.	Quadratum d.o.o.	proizvodnja namještaja po mjeri

U Poduzetničkom inkubatoru Polet d.o.o. Belišće smještno je 9 stanara tijekom 2015. godine (tablica 5.).

Tablica 5. Pregled stanara u Poduzetničkom inkubatoru Polet d.o.o. Belišće

Red. br.	Poslovni subjekt	Djelatnost
1.	Čipka j.d.o.o.	krojački servis i proizvodnja
2.	FORTHUBER	agencija za poslovanje nekretninama
3.	Ivan Gavrić	izrada sunčanih i dioptrije
4.	Bojan Glasovac	web design
5.	HEDGE j.d.o.o.	poslovne usluge, poslovno savjetovanje, računovodstvene usluge
6.	INTERIJERI GRGURIĆ obrt	za ugradnju stolarije i ostale usluge
7.	PAPAC j.d.o.o.	proizvodnja tjestenine
8.	STRO-BEL d.o.o.	strojna obrada metala
9.	TG AMBALAŽA d.o.o.	proizvodnja kartonskih čaša

Stanarima inkubatora se svakodnevno pomaže kroz organizacijsku i savjetodavnu pomoć te se obavljaju usluge tajništva (audio-vizualna tehnika, korištenje kompjutora, telefona, telefaksa i uređaja za kopiranje, grafičkog oblikovanja i tiska, pristup Internetu, marketinške usluge i sl.).

Poduzetnički inkubatori kontinuirano surađuju s institucijama poduzetničke podrške (Upravni odjel za gospodarstvo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, komore, centri za poduzetništvo i dr.), kako bi bili upućeni u sve programe i aktivnosti poticanja poduzetništva koje se provode, a koje su značajne za razvoj inkubatora tj. za unapređenje poslovanja njihovih stanara.

Stanari inkubatora uključeni su u različite edukativne seminare, za njih su organizirani informatički tečajevi kao i tečajevi stranih jezika. Organiziranim zajedničkim nastupima na domaćim i inozemnim sajmovima i organiziranjem različitih oblika promocije (sajam proizvoda stanara, izložbe, tribine i dr.), stanarima se pokušava pomoći u lakšem prodoru na tržišta tj. pokušava se upoznati potencijalne kupce s njihovim proizvodima i uslugama.

Županija je u 2015. godini sufinancirala izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i opremanje poduzetničkih inkubatora u iznosu od 100.000,00 kuna.

U organizaciji Poduzetničkog inkubatora Bios i Centra za poduzetništvo Osijek 27. studenoga 2015. godine održana je IX. Međunarodna konferencija o poduzetništvu s temom "Iskustva u provedbi EU projekata - možemo li bolje". Županija konferenciju sufinancirala s 3.000,00 kuna.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički inkubatori

8. POTICANJE ZAPOSŁJAVANJA

Konkurentski položaj određene nacionalne ili lokalne ekonomije ovisi prvenstveno o kvaliteti raspoloživih ljudskih resursa. Korištenje tih resursa i ulaganje u njihovu kvalitetu glavni su čimbenici gospodarskog i socijalnog napretka. Ulaganjem u obrazovanje omogućava se stjecanje novih znanja i vještina, potrebnih za otvaranje novih radnih mjesta.

S ciljem povećanja zaposlenosti, bolje motiviranosti u traženju posla i povećanja razine stručnih i dodatnih znanja, Źupanija povodi različite projekte. Za provođenje ovih projekata u razdoblju od 2004. godine do kraja 2015. godine iz proračuna Źupanije izdvojeno je više od 2,74 milijuna kuna, a osposobljavanje su prošli ukupno 809 nezaposlenih osoba. Tijekom 2015. godine iz proračuna Źupanije izdvojeno je 274.485,00 kuna za osposobljavanje 60 nezaposlenih osoba.

PROJEKT 8.1.: OSPOSOBLJAVANJE DUGOTRAJNO NEZAPOSLENIH OSOBA

Jedan od velikih problema na tržištu rada je dugotrajna nezaposlenost osoba prijavljenih na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Regionalnom uredu Osijek (u daljem tekstu: HZZ, Regionalni ured Osijek), izlazak iz aktivnosti traženja posla, a kao posljedica javlja se korištenje raznih vidova socijalnih naknada koje ostvaruju nezaposlene osobe. Dugotrajna nezaposlenost za sobom povlači postepeni gubitak znanja i vještina stečenih radom ili obrazovanjem, gubitak motivacije i aktiviteta, te gubitak bilo kakve veze s tržištem rada. Takve karakteristike dugotrajno nezaposlenih osoba nisu prihvatljive na tržištu rada.

Iz svih navedenih razloga Upravni odjel za gospodarstvo osmislio je projekt ECDL edukacije nezaposlenih osoba. Projekt je usmjeren za osobe srednje stručne spreme, koje su na evidenciji HZZ, Regionalni ured Osijek duže od godine dana, a zanimanja su s niskom stopom zapošljavanja.

Nakon završetka motivacijskih radionica, Źupanija je financirala ECDL edukaciju u trajanju od 120 sati (7 modula) za 30 dugotrajno nezaposlenih osoba. Ova edukacije je izabrana s obzirom da nema gotovo niti jednog radnog mjesta sa srednjom stručnom spremom gdje kao preduvjet nije navedeno poznavanje rada na osobnom računalu, a opća informatička pismenost populacije nezaposlenih osoba kojima je ovaj projekt namijenjen, vrlo je loša. Osposobljavanje je obavio Zavod za informatiku Osijek.

NOSITELJI: Źupanija
HZZ, Regionalni ured Osijek
Obrazovne institucije

PROJEKT 8.2.: OSPOSOBLJAVANJE ZA DEFICITARNA ZANIMANJA

Dodatnim obrazovanjem radno sposobnog stanovništva poboljšava se mogućnost zapošljavanja i pokretljivost pojedinca na tržištu radne snage. Prekvalifikacijom za deficitarna znanja i vještine, odgovara se na potrebe tržišta, odnosno poduzetnika za određenom radnom snagom. Źupanija je tijekom 2015. godine provela i financirala projekt osposobljavanja polaznika za obavljanje poslova u zanimanju Projektant računalnih mreža. Temeljem obavljenih istraživanja, uočena je kontinuirana potreba poslodavaca za ovakvim kadrom, a kandidati koji završe osposobljavanje imaju vrlo veliku vjerojatnost zapošljavanja.

Osposobljavanje polaznika za obavljanje poslova u zanimanju Projektant računalnih mreža ili jednakovrijedan (program sukladan međunarodnom programu Cisco Certified Network Associate (CCNA) ima za cilj osposobljavanja: naučiti polaznike osnovnim znanjima i vještinama koje su potrebne za projektiranje, izgradnju i održavanje manjih i srednje velikih računalnih mreža.

Nakon završetka motivacijskih radionica i individualnog testiranja i savjetovanja, Źupanija je financirala 12 polaznika za obavljanje poslova u zanimanju Projektant računalnih mreža. Edukacija se sastoji od minimalno 270 sati teorijske i praktične nastave (vježbi). Osposobljavanje obuhvaća: upoznavanje i osposobljavanje polaznika za rad sa temeljnim mrežnim tehnologijama, upoznavanje i osposobljavanje polaznika za rad sa usmjerivačkim uređajima i usmjerivanjima, upoznavanje polaznika sa značajkama i osnovama rada preklopnika te upoznavanje i osposobljavanje polaznika za implementaciju WAN tehnologija. Osposobljavanje je obavio Elektrotehnički fakultet Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Regionalni ured Osijek
Obrazovne institucije

PROJEKT 8.3.: POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA CILJNIH SKUPINA

Ciljne skupine nezaposlenih - osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposlene osobe te žrtve obiteljskog nasilja u nepovoljnom su položaju na tržištu rada i teško pronalaze zaposlenje. Upravo stoga, Upravni odjel za gospodarstvo pokrenuo je projekt stručnog osposobljavanja za zanimanje "Izrađivač tradicijskih predmeta", usmjeren upravo k ovim ciljnim skupinama. Osim stvaranja pretpostavki za zapošljavanje, te terapijskih i radno okupacijskih učinaka, projekt ima za cilj i očuvanje i njegovanje tradicijske baštine.

Nakon završetka motivacijskih radionica i individualnog testiranja i savjetovanja, Županija je financirala osposobljavanje za izrađivače tradicijskih predmeta za 18 osoba. Osposobljavanje se sastojalo od 186 sati teorijske i praktične nastave unutar kojeg se polaznike osposobljava za izradu predmeta tradicijske ili uporabne vrijednosti u tehnikama glina-keramika, fuzija stakla, oslikavanje stakla kao i zlatovez. Osposobljavanje je proveo Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek.

NOSITELJI: Županija
HZZ, Regionalni ured Osijek
Obrazovne institucije

9. NAJBOLJA PODUZETNIČKA IDEJA

Povećanje broja malih i srednjih poduzeća, ali isto tako njihov uspjeh i opstanak na tržištu jedan je od ciljeva razvoja gospodarstva Županije. Rast broja malih i srednjih poduzeća najčešće je posljedica postojanja specifičnih preduvjeta. Novoosnovana poduzeća koja imaju najveće uspjehe uglavnom se koncentriraju u regijama u kojima postoje kvalitetni uvjeti za razvoj. U takvim regijama poticajni procesi i postojeća infrastruktura omogućuju pokretanje malih konkurentnih poduzeća, čiji uspjeh dodatno ohrabruje i privlači potencijalne poduzetnike, te omogućava stvaranje kritične mase poduzetničkih aktivnosti. Kako se razina poduzetničkih aktivnosti povećava, aktivnosti već prisutnih poduzeća uvjetuju osnivanje novih poduzeća koja pružaju komplementarne proizvode i usluge. Takvi sinergijski efekti omogućuju znatno brži razvoj unutar određene regije. Kako bi se u Županiji pokrenuli slični razvojni procesi, potrebno je aktivno poticati poduzetničke aktivnosti, a jedan od načina za realizaciju takvog cilja je projekt "Najbolja poduzetnička ideja".

PROJEKT 9.1.: NAGRADNI NATJEČAJ "NAJBOLJA PODUZETNIČKA IDEJA"

Projekt "Najbolja poduzetnička ideja" ima za cilj poticanje "start-up" poduzetnika, ali i onih osoba koje tek razmišljaju o ulasku u svijet poduzetništva, na stvaranje novih proizvoda odnosno usluga koji se mogu ponuditi tržištu. Vrijednost ovog projekta izražena je i stvaranjem pozitivnog poduzetničkog ozračja i edukacijom, koja će motivirati i osposobiti poduzetnike da i mimo natječaja počnu planirati i osnuju vlastiti poslovni subjekt.

Kako bi ovaj projekt bio što zanimljiviji, predviđene su nagrade za najuspješnije sudionike. Za ovogodišnji natječaj fond nagrada iznosio je 42.000,00 kuna, a bilo je osigurano 13 nagrada: prva nagrada u iznosu od 10.000,00 kuna, druga nagrada u iznosu od 7.000,00 kuna, treća u iznosu od 5.000,00 kuna, te preostalih 10 nagrada u iznosu od 2.000,00 kuna. Županija je sudjelovala u fondu nagrada s iznosom od 20.000,00 kuna, Cesting d.o.o. s 10.000,00 kuna, Vuka d.d. Osijek s 7.000,00 kuna i Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek s 5.000,00 kuna. Uključivanje sponzora u natječaj dodatni je poticaj za sudionike, jer će im omogućiti uspostavljanje vrijednih kontakata s potencijalnim poslovnim partnerima i investitorima.

Na Natječaj za podnošenje prijave za dodjelu nagrada za najbolje poduzetničke ideje na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini pristigle su 42 prijave. Povjerenstvo za odabir najboljih poduzetničkih ideja na području Osječko-baranjske županije razmatralo je i ocijenilo podnesene prijave temeljem utvrđenih kriterija.

U nastavku slijedi popis dobitnika i ideja kojima je Povjerenstvo za odabir najboljih poduzetničkih ideja na području Osječko-baranjske županije dodijelilo najveći broj bodova te za koje su predviđene novčane nagrade.

Tablica 6. Pregled dobitnika na natječaju Najbolja poduzetnička ideja u 2015. godini

Red. br.	Ime i prezime dobitnika	Ideja
1.	Mario Fuis, Osijek	DOG WASH samoposlužne praonice za pse
2.	Vanesa Schleis, Đakovo	Igraonica i SOS dadilje
3.	Drago Baban, Višnjevac	Obrada metala uz izbjegavanje stvaranja otpadne emulzije
4.	Marko Babić, Osijek	Košara za otpatke sa led rasvjetom
5.	Matea Cvitić, Osijek	Proizvodnja medvjedića punjenih lavandom
6.	Gordan Čagljević, Osijek	Uređaj i aplikacija za sprječavanje krađe bicikala i prijenosnih računala
7.	Tamara Golenčir, Josipovac	Prva biciklistička stanica s alatom za popravak bicikla u Osijeku i aplikacija za mobitel
8.	Mirna Vlahović, Osijek	BicBox
9.	Sanja Radić, Osijek	PlayLand
10.	Ena Dumančić, Osijek Dora Perić, Osijek	Aplikacija "Feed me"
11.	Robert Haman, Osijek	Sistemi za pročišćavanje ulja u kućanstvu
12.	Marica Završki, Darda	Uzgoj i prerada čičoke
13.	Luka Buljan, Osijek	Uzgoj i prerada aronije (ekološki uzgoj)

Osim novčanih nagrada, autorima najboljih poduzetničkih ideja uručene su diplome, a svim sponzorima zahvalnice za sudjelovanje u ovom projektu.

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori
Sponzori

10. POTICANJE KLASTERA

Kako bi mala i srednja poduzeća bila što konkurentnija i usmjerena na primjenu svjetskih tehnologija, nužno je pokrenuti proces njihovog povezivanja. Klasteri su zemljopisno koncentrirani, horizontalno i/ili vertikalno međusobno povezani poslovni subjekti i institucije, koji su uspostavili formalne ili neformalne odnose i koji na određenom području kroz izradu zajedničkog proizvoda predstavljaju regiju ili državu. Osnivanjem klastera želi se povećati konkurentnost gospodarstva, što uključuje koordiniran i zajednički rad malih, srednjih i velikih poslovnih subjekata, centara znanja i lokalne samouprave u razvoju i izradi novih proizvoda.

PROJEKT 10.1.: POTICANJE KLASTERA I DRUGIH OBLIKA UDRUŽIVANJA PODUZETNIKA

Intenzivna, kontinuirana razmjena informacija, protok znanja te specijalizacija uloga i aktivnosti u klasteru mogu ostvariti komparativne prednosti, koje u konačnici omogućuju konkurentnost, kako na domaćem, tako i na zahtjevnom inozemnom tržištu.

Hrvatska udruga poslodavaca - HUP bila je nositelj projekta pod nazivom "Klasterizacija hrvatskog gospodarstva" kao i nacionalni koordinator Projekta izgradnje regionalnih klastera. Jedan od projekata nacionalnog centra za klastere bilo je i osnivanje klastera poljomehanizacije. Klaster poljomehanizacije d.o.o. (nastavno: Klaster) registriran je kao društvo s ograničenom odgovornošću s 23 tvrtke koje su potpisale Ugovor o trajnom konzorciju i to 8 tvrtki osnivača i 15 tvrtki članica.

Klaster je fokusiran na proizvodnju poljoprivredne mehanizacije i to: kombajni, traktori i šumski traktori, priključni strojevi i uređaji za obradu tla, traktorske prikolice i moto-kultivatori. Ciljevi Klastera definirani su u četiri ključna područja: otvaranje novih tržišta, snižavanje troškova poslovanja, tehnološka poboljšanja procesa članica te razvoj dizajna, konstrukcije i odabira i školovanje potrebnih kadrova.

U 2015. godini najznačajnije aktivnosti koje Klaster provodi mogu se svrstati u tri osnovne grupe: aktivnosti usmjerene prema efikasnosti i tržišnoj učinkovitosti članica Klastera, aktivnosti izgradnje Klastera usmjerene prema poboljšanju unutarnjih procesa Klastera i njegovih članica i aktivnosti usmjerene prema internacionalizaciji poslovanja i međunarodnoj suradnji. Provođeni su projekti internacionalizacije poslovanja Klastera koji imaju za cilj povećanje vidljivosti Klastera na međunarodnom tržištu i povećanju udjela u globalnom poslovanju odnosno izvozu. Obzirom da ostvarenje ciljeva koje je Klaster postavio zahtjeva znatna financijska sredstva, Županija je 2015. godine sufinancirala predstavljanje na sajmu poljoprivredne mehanizacije "AGRITECHNICA 2015." u Hannoveru u Njemačkoj, koji je održan od 8. do 14. studenoga 2015. godine s iznosom od 25.000,00 kuna.

Značajnu ulogu u osiguravanju pretpostavki za izvoz ima i Hrvatska banka za obnovu i razvitak, osiguravajući povoljne programe financiranja za izvoznike. Tržišna utakmica na međunarodnom tržištu vrlo je zahtjevna. Izvozni projekti nose niz rizika koji nisu uvijek očiti, a koji se mogu umanjiti odgovarajućim instrumentima osiguranja. HBOR putem programa osiguranja izvoza pruža mogućnost smanjenja i podjele rizika poduzetnicima koji su se odlučili za izvoz. Različite izvozne transakcije mogu se zaštititi od komercijalnih i političkih rizika, ovisno o roku naplate i vrsti izvezene robe ili usluge. Ukupno tri poduzetnika s područja Županije koristilo je programe financiranja pripreme izvoza u iznosu od 13.462.400,00 kuna.

Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek i Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije pružaju potencijalnim izvoznicima tehničku i savjetodavnu pomoć. Sektor za međunarodne odnose Hrvatske gospodarske komore priprema informacije o pojedinim zemljama u svijetu, s ciljem pružanja osnovnih podataka o zemlji, njenom gospodarstvu, bilateralnim gospodarskim odnosima sa Republikom Hrvatskom te podacima o međusobnoj robnoj razmjeni. Informacije sadrže i popis korisnih adresa i internet stranica, kao i osvrt na aktualna događanja vezano uz pojedine zemlje, koja mogu biti od koristi poslovnim subjektima u Hrvatskoj.

NOSITELJI: Županija
Hrvatska banka za obnovu i razvitak

11. SURADNJA S INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE

Kvalitetna suradnja svih institucija poduzetničke podrške omogućava bolji protok informacija, usklađenost projekata, međusobno nadopunjavanje i pomoć. Upravni odjel za gospodarstvo ulaže značajne napore u unapređenje ove suradnje, koja u konačnici povećava kvalitetu usluga koje poduzetnici dobivaju.

PROJEKT 11.1.: SURADNJA S PODUZETNIČKIM CENTRIMA I INKUBATORIMA

Poduzetnički centri i inkubatori dio su poduzetničke infrastrukture zaduženi za pružanje savjetodavnih, informativnih, edukativnih i drugih usluga poduzetnicima. Županija je prepoznala značaj poduzetničkih centara i inkubatora te je sudjelovala u financiranju određenih aktivnosti, koje su za poduzetnike besplatne.

Upravni odjel za gospodarstvo zajedno s poduzetničkim centrima i inkubatorima provodi poseban oblik suradnje u zajedničkim projektima, važnim za daljnji razvoj poduzetništva (informiranje, edukacija, savjetovanje, izrada poslovnih planova i investicijskih elaborata, prikupljanje podataka, izrada publikacija).

NOSITELJI: Županija
Poduzetnički centri i inkubatori

PROJEKT 11.2.: SURADNJA S MINISTARSTVIMA

Suradnjom s Ministarstvom poduzetništva i obrta poduzetnicima se žele približiti projekti koje Ministarstvo provodi te omogućiti njihova veća participacija u bespovratnim potporama projekata poticanja poduzetništva. Osim suradnje s resornim ministarstvom, uspostavljena je i suradnja s Ministarstvom branitelja, Ministarstvom poljoprivrede i Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije na projektima poticanja poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Ministarstvo poduzetništva i obrta
Ostala ministarstva

PROJEKT 11.3.: SURADNJA S KOMORAMA, ZAVODIMA I UDRUŽENJIMA

Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek, Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora Osječko-baranjske županije, HZZ, Regionalni ured Osijek, udruženja obrtnika, udruge nezaposlenih samo su neke od institucija s kojima Županija surađuje s ciljem uključivanja u različite projekte i aktivnosti poticanja poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

PROJEKT 11.4.: SURADNJA S OSTALIM INSTITUCIJAMA PODUZETNIČKE PODRŠKE

Suradnjom s institucijama poticanja malog i srednjeg poduzetništva stvara se pozitivna poduzetnička klima na svim razinama, a za dobrobit poduzetnika. Pravovremenim informiranjem poduzetnika te pružanjem tehničke pomoći nastoje se poduzetnicima približiti svi postojeći projekti, te omogućiti njihova veća participacija u potporama projekata poticanja poduzetništva.

NOSITELJI: Županija
Institucije poduzetničke podrške

ZAKLJUČAK

Jedan od osnovnih preduvjeta gospodarskog i socijalnog razvoja Županije je povećanje broja zaposlenih, odnosno, otvaranje novih radnih mjesta. Uz svekoliko stvaranje pozitivne poduzetničke klime, povećanje konkurentnosti i jačanje izvozne orijentiranosti, jednostavnije, brže i povoljnije ishoda poduzetničkih kredita te povećanje stranih ulaganja, novo zapošljavanje jedan je od vodećih ciljeva provedenih aktivnosti.

U vremenu kada se suočavamo s povećanjem broja nezaposlenih osoba i padom zaposlenosti te zatvaranjem poslovnih subjekata, nezahvalno je govoriti o pozitivnim učincima koje su provedene mjere poticanja poduzetništva imale na gospodarstvo Županije.

No, usprkos krizi, kao i poražavajućim brojkama o ukupnom broju nezaposlenih osoba, činjenica je da su određene provedene mjere i aktivnosti direktno utjecale na olakšavanje poslovanja poduzetnika, njihovom opstanku na tržištu, zadržavanjem broja zaposlenih, a u nekim slučajevima i novim zapošljavanjem:

- Provedeći projekt kreditiranja poduzetnika i subvencioniranjem kamate, Županija pomaže poduzetnicima u što jednostavnijem i povoljnijem ishođenju potrebnih financijskih sredstava kojima će se ublažiti problemi nastali kao rezultat trenutne krize: nelikvidnost, smanjeni obimi proizvodnih aktivnosti, usporen plasman na strana tržišta, smanjenje broja zaposlenih. Ovim financijskim sredstvima planirano je otvaranje novih radnih mjesta te novi poticaj poduzetnicima kao direktan odgovor na smanjeni plasman sredstava poslovnih banaka.
- Stalnim ulaganjem u infrastrukturno opremanje poduzetničkih zona (od 2004. godine do kraja 2015. godine - oko 49 milijuna kuna), Županija je omogućila poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje problema vezanih uz poslovni prostor te vodeći politiku ravnomjernog razvoja svih dijelova Županije, postala Županija s najvećim brojem poduzetničkih zona u Republici Hrvatskoj - ukupno 82 osnovane zone. Činjenica je da je stanje u gospodarstvu utjecalo na značajnu usporenost investiranja i novih ulaganja, a samim tim i otvaranjem novih radnih mjesta (zbog težeg i dugotrajnijeg postupka za dobivanje potrebnih kreditnih sredstava, prilagodbe djelatnosti situaciji na tržištu, posebice za poduzetnike izvoznike te dodatnog opreza u novom investiranju), no poduzetnička aktivnost u poslovnim zonama i dalje je aktivna, u tijeku je izgradnja novih objekata (sporijom dinamikom nego li je planirano), stoga poduzetničke zone i dalje predstavljaju značajnu jezgru gospodarskog razvoja Županije.
- Provedeći projekte poticanja zapošljavanja u vidu financiranja različitih projekata prekvalifikacije i dodatne izobrazbe, Županija je od 2004. godine do kraja 2015. godine omogućila stjecanja novih znanja i vještina za 809 nezaposlenih osoba. Prema povratnim informacijama, veliki broj polaznika zaposli se u roku od nekoliko mjeseci po završetku tečaja. I ovdje valja spomenuti da je trenutačna gospodarska situacija utjecala na određene poremećaje na tržištu rada te je u trenutku značajnog povećanja broja nezaposlenih vrlo teško odrediti koja su to deficitarna zanimanje, no zajedničkom suradnjom HZZ-a i Županije, i dalje ćemo pokušati na pravi način odgovoriti na potrebe tržišta za radnom snagom i pomoći dugotrajno nezaposlenim osobama u pronalasku posla.
- Kvalitetnim i pravovremenim informiranjem o svim programima poticanja poduzetništva na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, Županija je bila partner poduzetnicima, nastojeći im približiti sve one projekte koji mogu imati pozitivan učinak na njihovo poslovanje, bez obzira radi li se o dobivanju bespovratnih sredstva, tehničkoj ili edukativnoj pomoći. SMS poduzetnik - besplatno informiranje poduzetnika slanjem poruka na njihove mobitele, alat je za kojeg poduzetnici imaju samo riječi pohvale.
- U situaciji kada se uvjeti i način poslovanja na tržištu mijenjaju tako reći iz dana u dan, kvalitetno savjetovanje često ima presudnu ulogu u donošenju poslovnih odluka poduzetnika. Uzme li se u obzir činjenica da je jedan dio poduzetnika bio u situaciji zatražiti savjet i u vezi zatvaranja poslovnog subjekata, te o eventualnom otpuštanju radnika, usluge besplatnog savjetovanja koje provode županijske službe, ali i svi poduzetnički centri i inkubatori jer Županija sufinancira ove aktivnosti, tako još više dobiva na važnosti.
- U vrijeme krize smanjuju se svi oni troškovi koji nisu nužno potrebni, stoga posebno radije činjenica da su i u ovim okolnostima poduzetnici prepoznali važnost i nužnost kontinuirane edukacije, bilo da se radi o seminarima, radionicama, tribinama ili prezentacijama. Izdvajanjem financijskih sredstva, Županija je omogućila održavanje određenih seminara bez naknade.

- Odobravanjem potpora poduzetnicima za pokretanje, razvoj i unapređenje poslovanja Županije nastoji omogućiti poduzetnicima kontinuirani rast i razvoj, povećanje kvalitete proizvoda i usluga, kao i očuvanje postojećih radnih mjesta te potaknuti novozapošljavanje.
- Sufinanciranjem nastupa na sajmovima i različitim drugim manifestacijama, Županija se aktivno uključila u pružanje pomoći poduzetnicima oko osvajanja novih tržišta, a samim tim i povećanja obujma proizvodnje ili usluga.
- Nove investicije temelj su gospodarskog rasta i oporavka, a svaka nova investicija jamči i otvaranje novih radnih mjesta. Web stranice www.obz-invest.hr imaju za cilj privući što više domaćih i stranih investitora, a realizacija projekta "Razvoj investicijskog okruženja" stvoriti će dodatne preduvjete za privlačene investitora.
- Poticanje razvoja "start-up" poduzeća, stvaranjem pretpostavki za povećanje izvoza, poticanje obrtništva, inovacija i zadrugarstva neki su od projekata koje je Županija provodila tijekom 2015. godine s osnovnim ciljem: pružanjem financijske i tehničke pomoći poduzetnicima kako bi unaprijedili svoje poslovanje, opstali na tržištu te u trenutku globalne krize barem zadržali postojeći broj zaposlenih.

Činjenica je da je prisutna gospodarska situacija imala veliki utjecaj na punjenje županijskog proračuna, da su određeni projekti provedeni s manje financijskih sredstava u odnosu na prethodne godine te da je smanjena dinamika provedbe nekih projekata. Također treba naglasiti činjenicu da proračunska sredstva Županije nisu dovoljna za rješavanje problema poduzetnika i da je nužno aktivnije, agresivnije i konkretnije uključivanje prije svega Vlade, resornog ministarstva, poslovnih banaka, ali i svih drugih institucija poduzetničke podrške u pružanje pomoći poduzetnicima te rješavanju problema u samom funkcioniranju tržišta, prije svega problema nelikvidnosti, nesolventnosti, nedostatnog i neadekvatnog financiranja, sporosti sudstva, prevelikog poreznog opterećenja poduzetnika.

U vremenu koje dolazi nastavlja se neizvjesna borba za svakog poduzetnika i svako radno mjesto. Županija će i dalje biti partner svakom poduzetniku, svjesna da samo zajednički i partnerski odnos poduzetnika, lokalne zajednice i svih institucija može biti jamac opstojnosti i daljnjeg napretka poduzetništva i gospodarstva, kao i socijalnog boljitka lokalne i šire društvene zajednice.

PRILOZI:

Prilog 1: Rekapitulacija

Kreditiranje poduzetnika**Subvencije kamata za poduzetničke kredite**

- Ukupni kreditni potencijal za novi kreditni liniji
- "Kreditom da konkurentnosti" iznosi 27 milijuna kuna
- Za subvenciju kamata županija izdvojila 1,6 milijuna kuna

Suradnja s HBCO-i-om

- Za poduzetnike s područja županije odobreno 153 kreditnih zahtjeva u iznosu 497,99 milijuna kuna

Informiranje i obrazovne aktivnosti**Poduzetnički info-pult**

- Info-pult i "Virtuelni info-pult" posjetili mnogobrojni poduzetnici

SMS poduzetnik

- Osječko-baranjska županija jedina županija koja besplatnim stanjem

- SMS poruka informira poduzetnike o ovim programima i projektima

Poduzetničke publikacije

- Podijeljene publikacije: Kako pronaći vlastitu tvrtku drugima, Poduzetnička bježaljica, Katalog poduzetničkih zona, Investicijski vodič, Vodič kroz akademijsku poljoprivrednu proizvodnju, Zastupači za 21. stoljeće

Promotivni plakati, letci i prospekti

- Županija sufinancirala izradu promotivnih materijala – plakata, letaka, brošura i dr. putem poduzetničkih centara i inkubatora

Seminari

- Održano 95 seminara koje je posetilo više od 1.600 polaznika

Poduzetničke tribine, radionice i forumi

- Provedeno oko 80 radionica za 1.500 poduzetnika početnika i poduzetnika u fazi rasta i razvoja

- Održano niz tribina za više od 2.000 postojećih i potencijalnih poduzetnika, učenika i studenata te institucija poduzetničke podrške

Učeničke i akademske poduzetništvo

- Županija sufinancirala projekte učeničkog i studentskog poduzetništva u iznosu 10.000,00 kuna

Razvojni projekti institucija poduzetničke podrške i akademske zajednice

- Odobrena sredstva za projekte stručnog usavršavanja

Stručno usavršavanje obrtnika

- Županija je sufinancirala aktivnosti usavršavanja obrtnika

Ostale aktivnosti informiranja

- Informiranje putem poduzetničkih centara i inkubatora, web portala i medija

Savjetovanje poduzetnika**Savjetovanje u Upravnim odjelima za gospodarstvo i regionalni razvoj**

- Besplatno savjetovanje poduzetnika o svim projektima poticanja poduzetništva

Savjetovanje u poduzetničkim centrima i inkubatorima

- Županija sufinancirala besplatno savjetovanje postojećih i potencijalnih poduzetnika u centrima i inkubatorima u iznosu 89.850,00 kuna

Savjetovanje u ostalim poduzetničkim institucijama

- Sve institucije poduzetničke podrške uključene u pružanje usluga besplatnog savjetovanja poduzetnika

Poticanje pokretanja, razvoja i unaprjeđenja poslovanja**Poticaji subjektima malog gospodarstva**

- Odobrena financijske predstave u iznosu 1.012.833,00 kuna

Poticanje promotivnih aktivnosti**Sufinanciranje promotivnih aktivnosti**

- Odobreno 47.200,00 kuna za sufinanciranje nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama

Razvoj i primjena inovacija i novih proizvoda**Poticanje za razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda**

- Županija sufinancirala razvoj i primjenu inovacija i novih proizvoda u iznosu 148.410,10 kuna

Suradnja s Društvom inovatora "Dejvek"

- 3000 od najuspješnijih društava u Hrvatskoj po broju osvojenih nagrada

Suradnja s Terom Tehnopolis d.o.o. Osijek

- U inkubatoru Teru smješteno 21 stanar s ukupno 42 zaposlenih

- Županija u iznosu 75.000,00 kuna sufinancirala razvojne projekte Tera Tehnopolis d.o.o.

Poticanje razvoja poduzetničkih zona i inkubatora**Sufinanciranje izgradnja poduzetničkih zona**

- Otvoreno 82 zone, imovinski gotovo u potpunosti infrastrukturno opremljeno

- U razvoju od 2004. do 2015. godine županija ostvarila oko 49 milijuna kuna

Katalog poduzetničkih zona Osječko-baranjske županije

- Sistematski pregled svih poduzetničkih zona na području županije

Promocija poduzetničkih zona na području županije

- Promocija poduzetničkih zona putem kataloga i

- web stranice www.ozb-invest.hr

Izgradnja poduzetničkih inkubatora

- Županija sufinancirala izgradnju inkubatora s 100.000,00 kuna

Poticanje zapošljavanja**Osposobljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba**

- Županija je sufinancirala EOOD edukaciju za 93 dugotrajno nezaposlenih osoba

Osposobljavanje za deficitarna zanimanja

- Županija je sufinancirala osposobljavanje za Projektarne računalnih mreža za 12 polaznika

Poticanje zapošljavanja obitelji skupina

- Županija je sufinancirala osposobljavanje za izradu i obradu trikotiranih predmeta za 19 osoba

Najbolja poduzetnička ideja**Nagradni natječaj "Najbolja poduzetnička ideja"**

- Na natječaj "Najbolja poduzetnička ideja" pristiglo 42 prijava

- 13 najboljih ideja nagrađeno novčanim nagradama u ukupnom iznosu 42.000,00 kuna

Poticanje klastera**Poticanje klastera i drugih oblika udruživanja poduzetnika**

- Županija sufinancirala Klaster poljoprivrednice d.o.o.

- s 25.000,00 kuna

Suradnja s institucijama poduzetničke podrške**Suradnja s poduzetničkim centrima i inkubatorima**

- Sufinanciranje aktivnosti posuzetničkih centara i inkubatora

Suradnja s ministarstvima

- Suradnja s ministarstvima na projektima poticanja poduzetništva

Suradnja s komorama, zavodima i udruženjima

- Uključivanje u različite projekte i aktivnosti poticanja poduzetništva

Suradnja s ostalim institucijama poduzetničke podrške

- Stvaranje pozitivne poduzetničke klime na svim razinama